

Ankara Sanayi Odası

İthalat ve İhracat Anketi Sonuç Raporu

2022

Ekim 2022

Anket Soruları:

Firmanızda yabancı dil bilen eleman sayısını belirtiniz.

Dış ticarete hangi dillere ihtiyaç duyuyorsunuz?

Dış ticarete yaşadığımız problemleri işaretleyiniz?

Kaç adet ana ürününüz bulunmaktadır?

İhracat yapıyor musunuz?

İhracat yapmama nedenlerinizi belirtiniz

İhracatını yaptığınız ürün sayısını belirtiniz.

En çok ihracat yaptığınız ülkeleri belirtiniz.

İhracatı etkileyen öncelikli faktörleri yazınız.

Firmanızın dış ticaret faaliyetlerinde desteğe ihtiyaç duyduğu alanları seçiniz.

Hedef pazarları nasıl belirliyorsunuz?

Beş yıl içerisinde ihracat pazarı olarak hedeflediğiniz ülkeleri belirtiniz.

Yıllık gelirinizin yüzde kaçını ihracat kaynaklıdır?

İthalat yapıyor musunuz?

İthal ettiğiniz ürün aşağıda verilen hangi ürün kategorisine girmektedir?

En çok ithal edilen ürün sınıflarını yüzdesel olarak sıralayınız?

İthalat yapma nedenlerinizi belirtiniz.

En çok ithalat yaptığımız ülkeleri belirtiniz.

İthalatınızı etkileyen öncelikli faktörleri sıralayınız.

Odamızdan talepler.

Odamızdan talep edilen hizmet ve öneriler.

ANKARA SANAYİ ODASI

Atatürk Bulvarı No:193
Kavaklıdere / ANKARA
Tel:0 312 417 12 00
Faks: 0 312 417 52 05
www.aso.org.tr
aso@aso.org.tr

Ankara Sanayi Odası (ASO) 2022 Yılı Çalışma Programının “7. Üyelerle İlişkilerin Etkinliğini Artırmak ve Üyeler Arasında İşbirliği ve Dayanışmayı Güçlendirmek” başlığı altında yer alan “C. Üyelerimize Yönelik Anket Çalışması Gerçekleştirilmesi” alt başlığı kapsamında üyelerimize yönelik olarak Genel Ekonomi Anketi, İthalat ve İhracat Anketi ile Ar-Ge ve İnovasyon İhtiyaç Anketinin uygulanması ve anket sonuçlarının analiz edilerek raporlanması öngörülmüştür.

Bu kapsamda, üyelerimizin dış ticaret açısından gözlem ve beklentilerini tespit etmek ve bu çerçevede Odamız hizmetlerini geliştirmek amacıyla hazırladığımız anketimiz 25 Mart – 9 Mayıs 2022 tarihleri arasında uygulanmıştır. Anketi cevaplayan **151** adet firma bulunmaktadır. Ziyadesiyle önem arz ettiğimiz senelik anket toplama ve dağıtma yöntemlerimiz, geçtiğimiz yıllara oranla daha verimli hale gelerek, evvelki yıla kıyasla anket sayılarında yaklaşık % 66 artış ile sonuçlanmıştır.¹

İTHALAT VE İHRACAT ANKETİNİ NEDEN YAPIYORUZ?

ASO olarak yapmış olduğumuz İthalat ve İhracat Anketimizde Odamıza kayıtlı firmaların dış ticaret açısından değerlendirmelerini, öngörülerini, ithalat ve ihracatın ülkeler üzerinden dağılımlarını, gereksinim duyulan eksiklikler ve eğilimlerini gözlemleyerek gelişmelerin en verimli şekilde takip edilmesini amaçlamaktayız. Yapılan anketteki cevapların sonuçlarına dayanarak hangi firmanın ne konuda eksikliği olduğunu tespit edip, eğitim ihtiyaçlarına yönelik girişimlerde bulunmak ve firmalarımızı fevkalade seviyeye taşımayı hedeflemekteyiz.

YÖNTEM

Ankete katılan firmaların büyük çoğunluğunu oluşturan Meclis ve Komite üyelerimize aylık Oda Meclis Toplantılarımızda anketler dağıtılarak uygulanması sağlanmış ve ayrıca Meclis ve Komite üyelerimiz telefonla aranarak anket sorularının cevaplandırılması istenmiştir. Odamıza kayıtlı bulunan üyelerimizin telefonlarına SMS aracılığı ile anket bağlantısı gönderilmiştir. Ek olarak, ASO Ön Hizmet Katına gelen firma temsilcilerine de işbu anketler uygulanmıştır. Anket duyurumuz Odamızın internet sayfasında sürekli güncel bir şekilde yer almıştır. Ayrıca, anketimiz resmi yazı ile Ankara’da bulunan bütün Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Teknoparklara iletilerek bünyelerinde faaliyet gösteren firmalara uygulanması talep edilmiştir.

¹ 2021 İthalat ve İhracat Anketi 91 adet firma ile tamamlanmıştır.

ANKARA SANAYİ ODASI

Atatürk Bulvarı No:193
Kavaklıdere / ANKARA
Tel:0 312 417 12 00
Faks: 0 312 417 52 05
www.aso.org.tr
aso@aso.org.tr

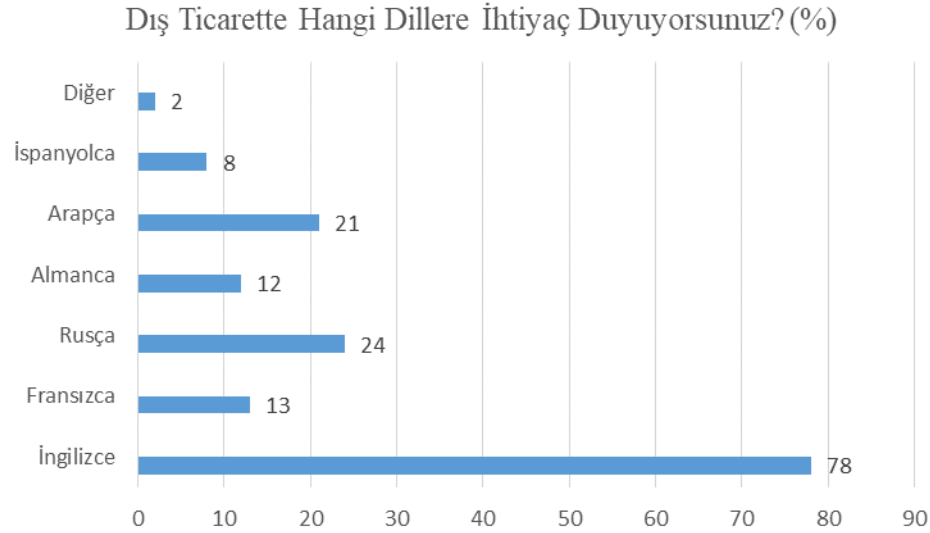
ANKET SONUÇLARI

İthalat ve İhracat Anketinin 2022 yılı sonuçları geçtiğimiz 2021 yılı sonuçları ile karşılaştırılarak sunulmuştur. Anket sonuçlarında gözlemlenen değişimler belirlenerek dikkate değer bulgular sıralanmıştır.

Soru 3: Firmanızda yabancı dil bilen eleman sayısını belirtiniz.

Ankete katılım sağlayan firmaların arasında yabancı dil bilen çalışan sayısı ortalama 10 kişidir. Ankete katılan 151 firmanın toplam bildirdiği yabancı dil bilen çalışan sayısı 1478 kişidir. Bu sonuçlarda yaklaşık 1000 adet yabancı dil bilen çalışanı olan tek bir firma hariç bırakılmıştır. Firmaların %15,9'unda yabancı dil bilen 2 kişi, %11,3'ünde ise yabancı dil bilen 5 kişi vardır.

Soru 4: Dış ticarete hangi dillere ihtiyaç duyuyorsunuz?

Ankete katılım sağlayan firmaların %78'i İngilizce diline ihtiyaç duyduğunu belirtmiştir. İngilizce' den sonra en çok ihtiyaç duyulan dil %24 ile Rusçadır. Firmaların %21'i Arapça diline ihtiyaç duyduğunu belirtmişken, %13'ü Fransızca, %8'i ise İspanyolca dilini bildirmiştir. 2021 dönemi anketimizde kıyasla Almanca ve Fransızca dillerine ihtiyaç azalmış, Rusça ve Arapça dillerine ihtiyaç artmıştır.²

² 2021 döneminde firmaların %16'sı Almanca'ya ihtiyaç duyduğunu belirtmişken, Fransızca'ya ihtiyaç duyduğunu belirtenlerin oranı %22'dir. Aynı dönemde Arapça'ya ihtiyaç duyduğunu belirtenlerin oranı %17'dir.

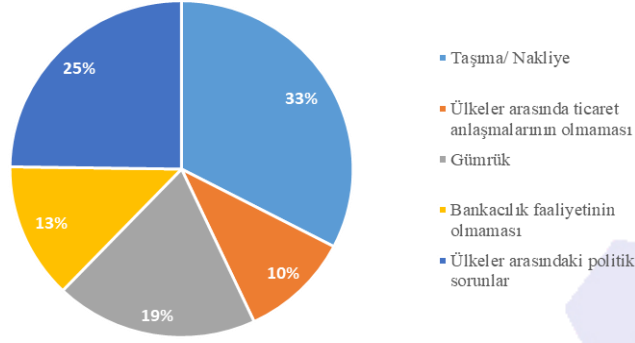

ANKARA SANAYİ ODASI

Atatürk Bulvarı No:193
Kavaklıdere / ANKARA
Tel:0 312 417 12 00
Faks: 0 312 417 52 05
www.aso.org.tr
aso@aso.org.tr

Soru 5: Dış ticarete yaşadığınız problemleri işaretleyiniz.

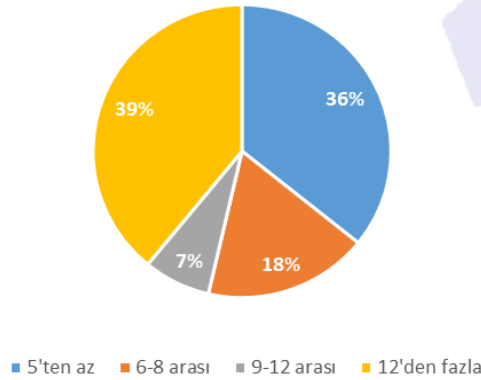
Dış ticarete yaşadığınız problemleri işaretleyiniz.

Ankete katılan firmaların en büyük çoğunluğu (%33) dış ticarete “taşıma/nakliye” alanında problem yaşamakta olduğunu belirtmiştir. “Ülkeler arasındaki politik sorunlar” firmaların %25’i tarafından dış ticarete yaşanan problemler arasında değerlendirilmiştir. Firmaların %19’u “gümrük,” %13’ü “Bankacılık faaliyetinin olmaması” ve %10’u “ülkeler arasında ticaret anlaşmalarının olmaması” seçeneklerini yaşadıkları problemler olarak belirtmiştir. Bu seçenekler haricinde firmalardan “sektörde ülkenin imajı, konteyner problemleri, vasıflı dış ticaret elemanının bulunamaması, TSE’nin kontrolleri, satış sonrası servis, ve evrak prosedürleri hususlarında zorluklar yaşandığı belirtilmiştir.

Soru 6: Kaç adet ana ürününüz bulunmaktadır?

Kaç Adet Ana Ürününüz Bulunmaktadır?

Ankete katılan firmaların %39’u 12’den fazla ana ürün ile çalışmaktadır. Firmaların %36’sı ise 5’ten az ana ürün sahibidir. 6-8 arası ana ürün bulunan firmaların oranı %18, 9-12 ana ürün bulunan firmaların oranı %7’dir. 2021 yılına kıyasla, 5’ten az ana ürün bulunduran firmaların oranı %28’den %36’ya çıkmıştır. 6-8 arası ana ürün bulunduran firmaların oranı %13’ten %18’e çıkmıştır. 9-12 ana ürün bulunduran firmaların oranı ise %20’den %7’ye düşmüştür. 12’den fazla ana ürün bulunduran firmaların oranı ise aynı kalmıştır.

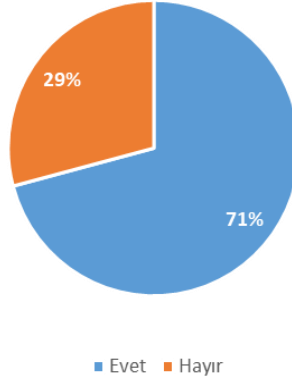

ANKARA SANAYİ ODASI

Atatürk Bulvarı No:193
Kavaklıdere / ANKARA
Tel:0 312 417 12 00
Faks: 0 312 417 52 05
www.aso.org.tr
aso@aso.org.tr

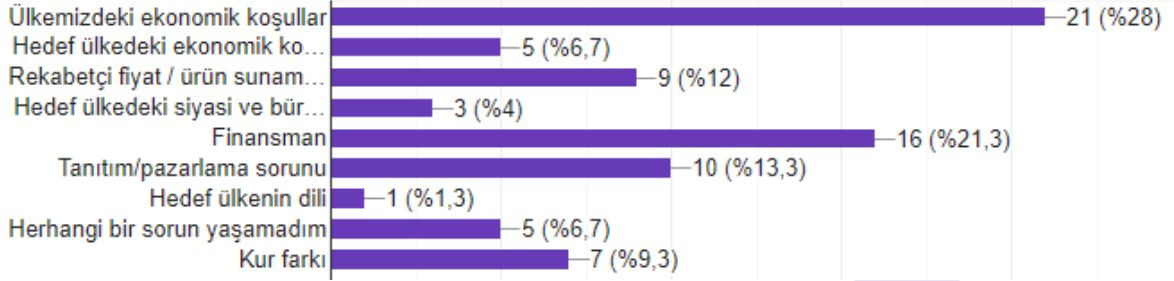
Soru 7: İhracat yapıyor musunuz?

İhracat Yapıyor musunuz?

Anketimize katılan firmalar arasında geçtiğimiz yıla kıyasla ihracat yapanların oranı azalmıştır. 2021 döneminde ankete katılan firmaların %86'sı ihracat yaptığını belirtmişken 2022 döneminde bu oran %71'e düşmüştür.

Soru 8: İhracat yapmama nedenlerinizi belirtiniz

İhracat yapmama nedenlerini belirten firmaların %28 ile büyük çoğunluğu “ülkemizdeki ekonomik koşulları” sebep göstermiştir. 2021 yılına kıyasla en çok sebep gösterilen ekonomik durum 2022 yılında da tekrarlamıştır. En çok gösterilen ikinci sebep %21,3 ile “finansman” sıkıntısıdır. Bu sonuç 2021 yılı ile farklılık göstermiştir. 2021 yılında ihracat yapılmama nedenleri arasında “finansman” problemi beşinci en çok gösterilen sebepken, 2022 yılında ikinci en çok gösterilen sebep olmuştur. 2022 yılında, 2021 yılının en çok ikinci sebep gösterilen “tanıtım/pazarlama sorunu” üçüncü sıraya düşerek firmaların %13,3’ü tarafından belirtilmiştir. “Rekabetçi fiyat/ürün sunamama” problemi ise firmaların %12’si tarafından belirtilmiş olup, bu sonuç 2021 yılına kıyasla %16 azalmıştır.

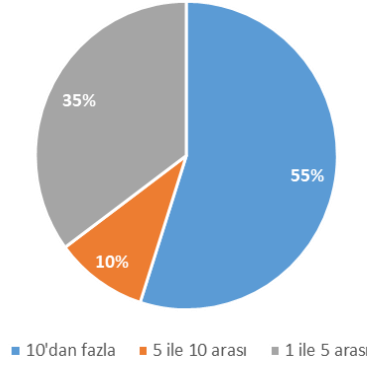

ANKARA SANAYİ ODASI

Atatürk Bulvarı No:193
Kavaklıdere / ANKARA
Tel:0 312 417 12 00
Faks: 0 312 417 52 05
www.aso.org.tr
aso@aso.org.tr

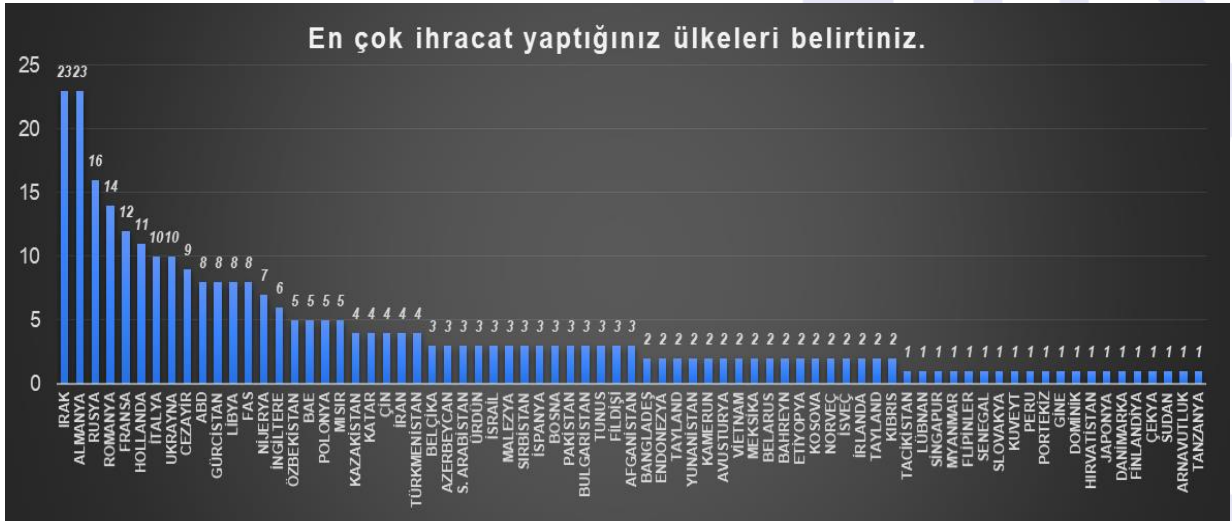
Soru 9: İhracatını yaptığınız ürün sayısını belirtiniz.

İhracatını yaptığınız ürün sayısını belirtiniz.

Firmaların %55'i 10'dan fazla ürün ihraç etmektedir. 2021 yılında 10'dan fazla üründe ihracat yaptığını belirten firmaların oranı %39,7 ile sonuçlanmıştır. Buna göre 2022 yılında 10'dan fazla üründe ihracat yaptığını belirten firmalar artış göstermektedir. 1 ile 5 arası ürün ihraç ettiğini belirten firmaların oranı %35 ile geçtiğimiz yıla kıyasla azalmıştır.³ Aynı şekilde geçtiğimiz yıl firmaların %19,2'si 5 ile 10 arası üründe ihracat yaptığını belirtmişken, 2022 döneminde bu sonuç %10 ile sonuçlanarak azalış göstermiştir.

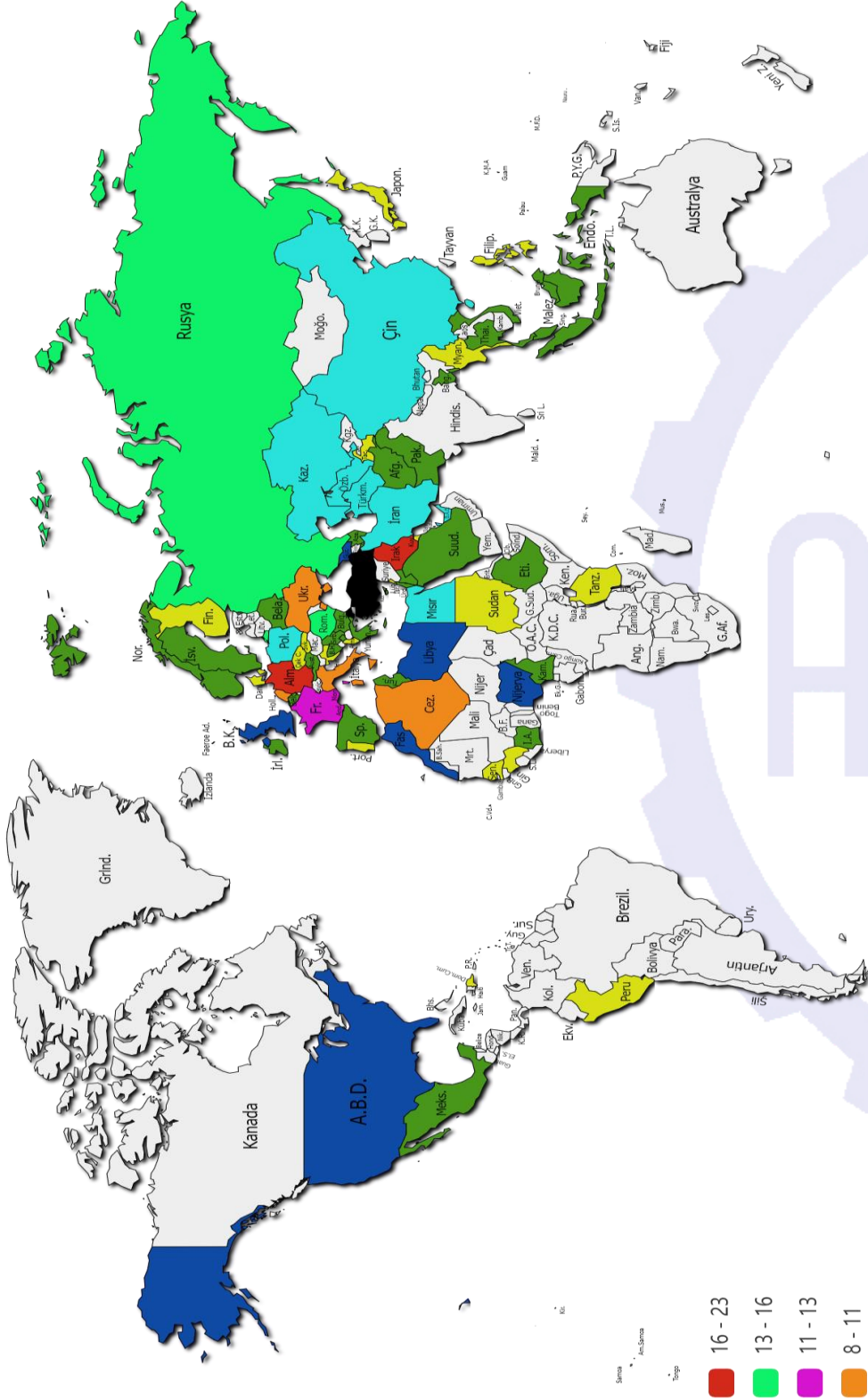
Soru 10: En çok ihracat yaptığınız ülkeleri belirtiniz.

Anketimize katılan firmaların ihracat yaptığını belirttiği toplam ülke sayısı 74'tür. Firmaların en çok ihracat yaptığı ülkeler arasında Almanya (23), Irak (23), Rusya (16), Romanya (14), Fransa, (12), Hollanda (11), İtalya (10) ve Ukrayna (10) vardır. Ankete katılan firmaların Dünya üzerindeki dağılımı **Grafik 1** üzerinden sunulmuştur.

³ 2021 yılında firmaların %41'i 1 ile 5 arası üründe ihracat yaptığını belirtmiştir.

Grafik 1: İhracat yapılan ülke ve firma sayılarının dünya haritası üzerindeki dağılımı.

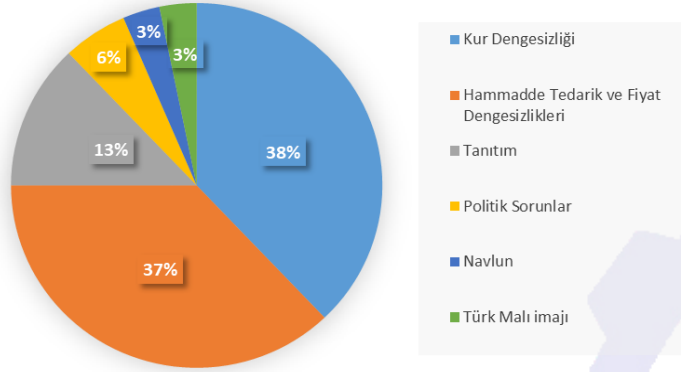

ANKARA SANAYİ ODASI

Atatürk Bulvarı No:193
Kavaklıdere / ANKARA
Tel:0 312 417 12 00
Faks: 0 312 417 52 05
www.aso.org.tr
aso@aso.org.tr

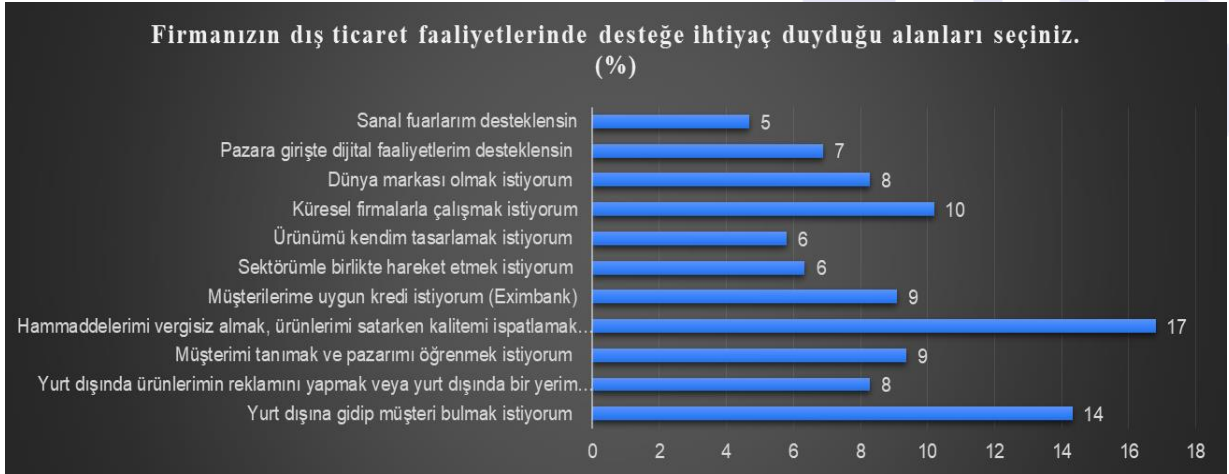
Soru 11: İhracatı etkileyen öncelikli faktörleri yazınız.

İhracatı etkileyen faktörler

Ankete katılan firmalar tarafından ihracatı etkileyen en önemli faktörün kur dengesizliği olduğu belirtilmiştir. En önemli ikinci faktör olarak hammadde tedarik ve fiyat dengesizlikleri göze çarpmaktadır. Tanıtım ve pazarlama, politik sorunlar, navlun ve Türk malı algısı da belirtilen faktörleri arasındadır. Anketimize katılan firmaların belirttiği diğer sorunlar aşağıda sıralanmıştır:

Soru 12: Firmanızın dış ticaret faaliyetlerinde desteğe ihtiyaç duyduğunuz alanları seçiniz.

Firmaların dış ticaret faaliyetlerinde en çok desteğe ihtiyaç duyduğu alan sertifikalar ve standartlar sayesinde hammaddelerin vergisiz temininin sağlanmasıdır. Fuarlar, sektörel ticaret heyetleri ve iş seyahatleri gibi imkânlarla yurt dışında müşteri bulunmasında da yardıma ihtiyaç göze çarpmaktadır. En yüksek üçüncü talep ise “küresel firmalarla çalışmak” seçeneğinde görülmüştür.

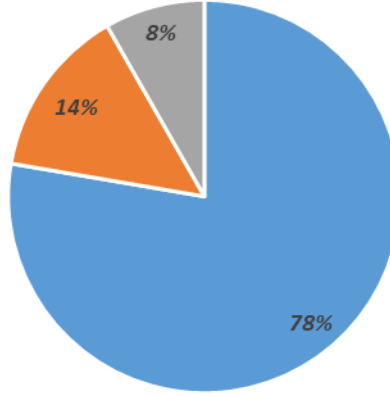

ANKARA SANAYİ ODASI

Atatürk Bulvarı No:193
Kavaklıdere / ANKARA
Tel:0 312 417 12 00
Faks: 0 312 417 52 05
www.aso.org.tr
aso@aso.org.tr

Soru 13: Hedef pazarları nasıl belirliyorsunuz?

Hedef pazarları nasıl belirliyorsunuz?

■ Firma bünyesinde ■ Kurumsal destek(Odalar, TIM, vb) ■ Dışarıdan danışmanlık yoluyla

Firmaların büyük çoğunluğu kendi bünyelerinde hedef pazarlarını belirlemektedir. Ankete katılan firmaların sadece %14'ü kurumsal destek kullanırken, %8i dışarıdan danışmanlık kullanarak hedef pazarlarını belirlemektedir. Ayrıca belirtilen hedef pazar belirleme yöntemleri aşağıda sıralanmıştır:

- Kar marjı yüksek ürünlere yönelmek
- Dünya yatırımlarını takip ederek benzer sektörlerle bilgi alışverişi
- Raporlar
- Referans talebi
- Fuarlarda oluşan talep noktaları
- Kişisel deneyimler
- Güvenilir pazarlara yönelmek.
- Sağlık reklamları yönlendirilmesi

Soru 14: Beş yıl içerisinde ihracat pazarı olarak hedeflediğiniz ülkeleri belirtiniz.

Ankete katılan firmalar en çok ABD, Rusya, Almanya, İngiltere ve İtalya'ya ihracat yapmak istediklerini belirtmiştir. Ankete katılan firmalardan ihracat hedefi olarak belirtilen 56 adet ülke vardır.

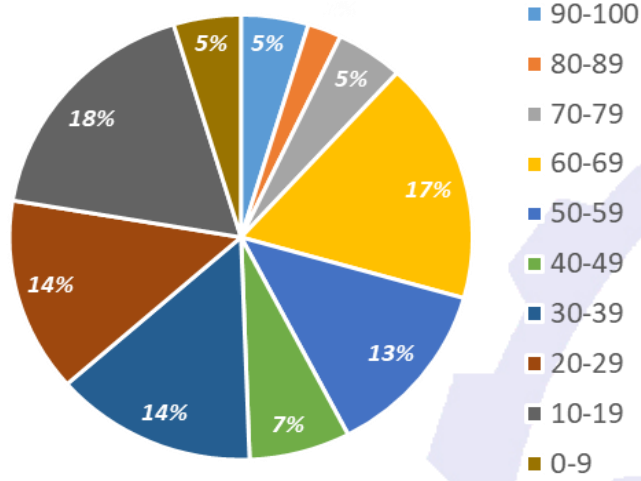

ANKARA SANAYİ ODASI

Atatürk Bulvarı No:193
Kavaklıdere / ANKARA
Tel:0 312 417 12 00
Faks: 0 312 417 52 05
www.aso.org.tr
aso@aso.org.tr

Soru 15: Yıllık gelirinizin yüzde kaçını ihracat kaynaklıdır?

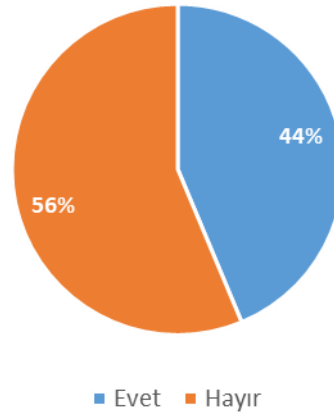
Yıllık gelirinizin yüzde kaçını ihracat kaynaklıdır?

Ankete katılan firmaların %18'si yıllık gelirlerinin %10 ile %20 arasında ihracat kaynaklı elde etmektedir. Buna kıyasla, firmaların %17'si yıllık gelirlerinin %60 ile %70 arasında ihracat kaynaklı elde etmektedirler. Firmaların %14'ü gelirlerinin %30 ile %40 arasında ihracattan elde ederken, %13'ü %50 ile %60 arasında ihracattan elde etmektedir.

Soru 16: İthalat yapıyor musunuz?

İthalat yapıyor musunuz?

Firmaların %44'ü ithalat yaptığını belirtirken, %56'sı ithalatının olmadığını beyan etmiştir. Geçtiğimiz yıla kıyasla ithalat yaptığını beyan eden firmaların oranı azalmıştır. 2021 yılı anketimizde ithalat yaptığını beyan eden firmaların oranı %73'tür.

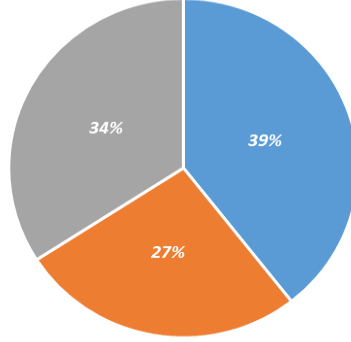

ANKARA SANAYİ ODASI

Atatürk Bulvarı No:193
Kavaklıdere / ANKARA
Tel:0 312 417 12 00
Faks: 0 312 417 52 05
www.aso.org.tr
aso@aso.org.tr

Soru 17: İthal ettiğiniz ürün aşağıda verilen hangi ürün kategorisine girmektedir?

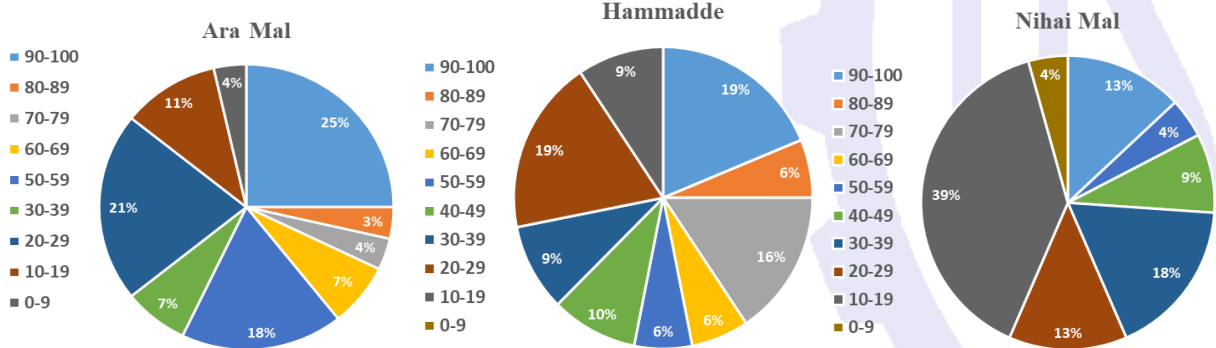
İthal ettiğiniz ürün aşağıda verilen hangi ürün kategorisine girmektedir?

■ Ara Mal ■ Nihai Mal ■ Hammadde

Firmaların %39'u Ara Mal ithalatı yaparken, %34'ü Hammadde ithalatı tercih etmektedir. Nihai Mal ithalatı yapan firmaların oranı %27'dir.

Soru 18: En çok ithal edilen ürün sınıflarını yüzdesel olarak sıralayınız?

Ankete katılan firmaların %25'i Ara Mallarının %90 ila %100'ünü ithal etmektedir. Aynı şekilde, firmaların %19'u Hammaddelerinin %90 ila %100'ünü ithal ettiğini belirtmiştir. Firmaların %39'u Nihai Malların %70 ila %80'ini ithal etmektedir.

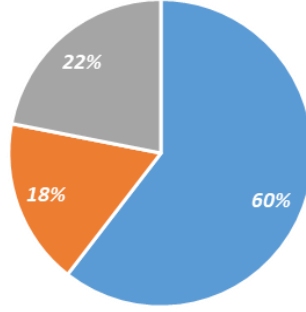

ANKARA SANAYİ ODASI

Atatürk Bulvarı No:193
Kavaklıdere / ANKARA
Tel:0 312 417 12 00
Faks: 0 312 417 52 05
www.aso.org.tr
aso@aso.org.tr

Soru 19: İthalat yapma nedenlerinizi belirtiniz.

İthalat yapma nedenlerinizi belirtiniz.

■ Yurtiçinde üretilmemesi ■ Daha ucuz olması ■ Ürün kalitesi

Ankete katılan firmaların %60'ı yurtiçinde üretimi olmayan ürünleri ithal ettiğini belirtmektedir. Buna kıyasla, firmaların %22'si ürün kalitesinden dolayı ithalat yaparken, %18'si ise daha ucuz ürün bulduğu için ithalat yapmaktadır.

Soru 20: En çok ithalat yaptığınız ülkeleri belirtiniz.

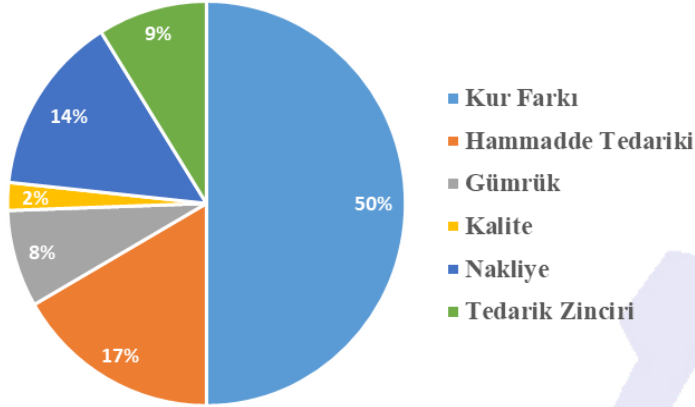

Ankete katılan firmalar büyük çoğunluğu Çin ve Almanya'dan ithalat yapmaktadır. Bu ülkeleri takiben, İtalya, ABD, Rusya ve Güney Kore izlemektedir. Ankete katılan firmaların %59'u Avrupa kıtasından ithalat yapmaktadır.

Soru 21: İthalatınızı etkileyen öncelikli faktörleri sıralayınız.

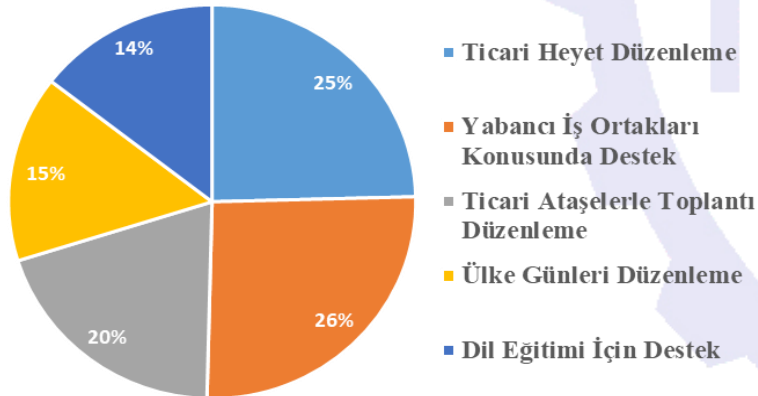
İthalatınızı etkileyen öncelikli faktörleri sıralayınız.

Firmaların %50'si ithalatı etkileyen faktörler arasında kurdaki farkların açılmasını göstermiştir. Hammadde tedariki ithalatı etkileyen faktörler arasında ikinci en yüksek sıradadır. Nakliye %14 ile üçüncü en etkileyici faktör olarak nitelendirilmiştir.

Soru 22: Odamızdan talepler.

Odamızdan Talepler

Ankete katılan firmaların %26'sı Odamızdan yabancı iş ortaklıkları konusunda destek beklemektedir. Firmaların çeyreği ticari heyet düzenlemesini talep etmektedir. Firmaların %20'si ticari ataşeler ile toplantı için yardım beklerken, %15'i ülke günleri istemektedir. Firmaların %14'ü ise dil eğitimi hususunda destek talep etmektedir.

Anket değerlendirmesinde öne çıkan sonuçlar:

İthalat ve İhracat Anketimizin 2022 yılı uygulaması, geçtiğimiz yıla kıyasla, İngilizce'den sonra en çok ihtiyaç duyulan dillerde farklı sonuçlar göstermiştir. Rusça ve Arapça dillerine ihtiyaç artmıştır. Anketimize katılan firmaların %71'i ihracat yaptığını belirtmiştir. Firmaların büyük çoğunluğu dış

ANKARA SANAYİ ODASI

Atatürk Bulvarı No:193
Kavaklıdere / ANKARA
Tel:0 312 417 12 00
Faks: 0 312 417 52 05
www.aso.org.tr
aso@aso.org.tr

ticarete yaşadığı problemler arasında navlun ve nakliye ile ilgili hususlar olduğunu belirtmiştir. İhracat yapmama nedenleri arasında gösterilen en büyük sebep “ülkemizdeki ekonomik koşullar” olarak sonuçlanmıştır. Ankete katılan firmaların yarısından fazlası 10’ dan fazla ürün ihraç ettiğini söylemiştir.

En çok ihracat yapılan ülkeler Irak, Almanya ve Rusya’dır. Anketimize katılan firmaların ihracatının Dünya üzerindeki dağılımına bakıldığında Latin Amerika, Orta ve Sahra Altı Afrika ve Avustralya kıtalarına ihracat yapılmadığı gözükmektedir. Ankara’nın ihracatının özellikle Türkiye’nin yakın çevresi ile sınırlı olduğu gözükürken, 5 yıl içerisinde ihracat yapılması için hedeflenen ülkeler arasında en fazla A.B.D., Rusya Almanya, İngiltere ve İtalya gösterilmiştir. Odamızın en çok hedeflenen ülkelere yönelik toplantı veya ülke günü düzenlemesinde fayda görülmektedir.

Anketimize katılan firmaların ihracatı etkileyen faktörler arasında belirlediği en büyük sebepler arasında kur dengesizliği ve hammadde tedarik ve fiyat dengesizlikleri vardır. Firmaların dış ticaret faaliyetlerinde en çok desteğe ihtiyaç duyduğu alan sertifikalar ve standartlar sayesinde hammaddelerin vergisiz temininin sağlanmasıdır.

Firmaların büyük çoğunluğu kendi bünyelerinde hedef pazarlarını belirlemektedir. Ancak, fuarlar, sektörel ticaret heyetleri ve iş seyahatleri gibi imkânlarla yurt dışında müşteri bulunmasında da yardıma ihtiyaç göze çarpmaktadır. Bu kapsamda Odamızın İhracat Arama Motorunun kullanımı hakkında yaygınlaştırma faaliyetleri yapılmasının faydalı olabileceği değerlendirilmektedir. Ayrıca anketimize katılan firmaların sadece yarısı ihracat kaynaklı gelirlerinin toplam gelirlerinin yarısından fazlasına tekabül ettiğini beyan etmektedir.

Geçtiğimiz yıla kıyasla ithalat yaptığını beyan eden firmaların oranı azalmıştır. İthalat sebepleri arasında ürünlerin yurt içi üretiminin olmaması en çok gösterilen nedendir. Çin, Almanya ve İtalya en çok ithalat yapılan ülkeler arasındadır.

Firmaların %50’si ithalatı etkileyen faktörler arasında kurdaki farkların açılmasını göstermiştir. Ankete katılan firmaların çoğunluğu Odamızdan yabancı iş ortaklıkları ve ticari heyetlerin düzenlenmesi konusunda destek beklemektedir. Bu kapsamda, Odamızın yürütmekte olduğu Avrupa İşletmeler Ağı ve Dış Ticaret İstihbarat Merkezi çalışmalarına ağırlık verilmesi ve tanıtımı yerinde olacaktır. Ek olarak, ticari heyet düzenlenmesi hususunda talep toplama çalışmaları gerekmektedir.

Anketimizde dil eğitimi hususunda destek bekleyen firmalar olduğu ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda, firmaların dış ticaret faaliyetlerine yönelik Ankara Üniversitesi ile işbirliği halinde bir kurs düzenlenmesi veya TÖMER ile Odamız arasında imzalanan protokolün bu amaca yönelik değerlendirilmesinde fayda görülmektedir.

Odamıza yazılan talepler arasında Savunma Sanayi Komitesinin kurulması, Yeşil Mutabakat kapsamında sektör bazında toplantılar yapılması ve eylem planı oluşturulması, Sanayi Odası Fuarı düzenlenmesi, ve Sanayi Odası Dijital Kataloğu hazırlanması konuları göze çarpmakta olup, işbu taleplerin değerlendirilmesi ve gerekli çalışmaların yapılması planlanmaktadır.

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,
Araştırma ve Yönlendirme Müdürlüğü